

Αθήνα, 9 Απριλίου 2014

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

ΘΕΜΑ: «Ετοιμότητα και υποχρεώσεις του ΥΠΕΚΑ σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση»

Η κυβέρνηση, με τη μνημονιακή πολιτική της και την εφαρμογή των επιταγών της τρόικας, αφού αύξησε την τιμή του πετρελαίου θέρμανσης ανάγκασε την ελληνική οικογένεια να στραφεί στα στερεά καύσιμα για να θερμανθεί χρησιμοποιώντας τζάκια και ξυλόσομπες που, σε αρκετές περιπτώσεις, δεν τηρούσαν στοιχειώδεις προδιαγραφές ασφαλείας (για πιστοποίηση δεν γίνεται συζήτηση αφού δεν προβλέπεται).

Όταν, σύμφωνα με το νόμο (και πολύ σωστά), ζητείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την οποιαδήποτε βιοτεχνία, κυριολεκτικά «στο πόδι» και για καθαρά φοροεισπρακτικούς λόγους, που απέτυχαν, με την αύξηση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης χωρίς μελέτη σκοπιμότητας, “πολλώ δε μάλλον” χωρίς μελέτη περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων, η κυβέρνηση συναίνεσε σε ένα περιβαλλοντικό έγκλημα που είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν τα γνωστά προβλήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης από σωματίδια που παρατηρήθηκαν το χειμώνα, γυρίζονταις την ελληνική κοινωνία και την ποιότητα της ατμόσφαιρας στα προβλήματα της δεκαετίας του '80, κυρίως στις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας. Αντίστοιχα, καμιά συσιαστική βελτίωση δεν παρατηρήθηκε κατά τους καλοκαιρινούς μήνες με τη συσσώρευση αέριων ρύπων, προερχόμενων κυρίως από τις μηχανές καύσης (εκπομπές αυτοκινήτων και βιομηχανίας σε ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες), συντηρώντας έτσι το φαινόμενο του φωτοχημικού νέφους.

Είναι γνωστό, από τα δημοσιεύματα των μετρήσεων, ότι ιδίως στις δυο μεγάλες πόλεις, Αθήνα και Θεσσαλονίκη, καταγράφηκαν ιδιαίτερα υψηλές συγκεντρώσεις μικροσωματιδίων, που ξεπέρασαν κάποιες στιγμές τα όρια επιφυλακής και κινδύνου για τη Δημόσια Υγεία, ειδικότερα τις απογευματινές και βραδινές ώρες.

Παράλληλα, με τις διαθεσιμότητες και την κινητικότητα που επέβαλε η κυβέρνηση, έχουν αποφιλωθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες από έμπειρο τεχνικό προσωπικό με αποτέλεσμα τα περισσότερα τμήματα εδώ και καιρό να υπολειτουργούν. Συγχρόνως, έμπειρο επιστημονικό προσωπικό των υπηρεσιών αυτών αναγκάστηκε σε πρόωρη συνταξιοδότηση προκειμένου να μην χάσει τα δικαιώματά του.

Γενικότερα, το πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης των αστικών περιοχών, το οποίο δεν είναι σημερινό αλλά έχει μακρόχρονη ιστορία, είναι κατά βάση πολιτικό ως προς τις πολιτικές εφαρμογής από τις κατά καιρούς κυβερνήσεις. Λύνεται, δε, με τη λήψη συντονισμένων βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων μέτρων που, κατά καιρούς πολλά από αυτά τα μέτρα, έχουν επιστημονικά τεκμηριωθεί. Άμεσα πολιτικά μέτρα, όπως για παράδειγμα η παροχή φθηνών και περιβαλλοντικά φιλικότερων καυσίμων στα νοικοκυριά για θέρμανση, με κατάργηση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης πετρελαίου θέρμανσης και μείωση της τιμής του φυσικού αερίου για θέρμανση και οικιακή χρήση, πιλοτική εφαρμογή προγραμμάτων τηλεθέρμανσης, κλπ, είναι από τα πλέον ενδεδειγμένα, αφού η συνέχεια της υφιστάμενης και απαράδεκτης φορολογικής πολιτικής σχετικά με το πετρέλαιο, σύμφωνα με εκτιμήσεις, θα έχει σοβαρές συνέπειες στη δημόσια υγεία.

Αντίστοιχα, η συνδυασμένη λήψη μέτρων με δράσεις και πολιτικές μείωσης της χρήσης του αυτοκινήτου, όπως για παράδειγμα κίνητρα και φθηνό εισιτήριο σε συνδυασμό με ένα πυκνό και αξιόπιστο δίκτυο Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (επέκταση ηλεκτροκίνησης και κίνησης οχημάτων με φυσικό αέριο), αλλαγή ενεργειακού μείγματος σε βάρος των ορυκτών καυσίμων (π.χ. βιοντίζελ, κλπ), κατάργηση της πετρελαιοκίνησης στα Ι.Χ. (παρά την εκπομπή λιγότερων σωματιδίων από οχήματα νέας τεχνολογίας αλλά χωρίς μελέτη επηρεασμού της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη), ουσιαστικές παρεμβάσεις στα κέντρα των πόλεων (πεζοδρομήσεις, δημιουργία πάρκων, κλπ), είναι από τα άμεσα –και επιστημονικά τεκμηριωμένα- μέτρα αντιμετώπισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Επειδή η Γενική Γραμματεία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ είναι η αρμόδια υπηρεσία και αρχή για:

- τον προσδιορισμό και καθορισμό των στόχων της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, ώστε να αποφεύγονται, να προλαμβάνονται ή να μειώνονται οι επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στο σύνολο του περιβάλλοντος,
- την εκτίμηση ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα βάσει κοινών μεθόδων κινητηρίων,
- τη συγκέντρωση πληροφοριών όσον αφορά στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, ώστε να διευκολυνθεί η καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης κινητηρίων καθώς και την παρακολούθηση των μακροπρόθεσμων τάσεων κινητηρίων που προκύπτουν από τα εθνικά και κοινωνικά μέτρα,
- την εξασφάλιση της διάθεσης των πληροφοριών σχετικά με την ποιότητα του αέρα στο κοινό,
- τη διατήρηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, όταν είναι καλή και τη βελτίωσή της στις άλλες περιπτώσεις

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Σε ποια λειτουργική κατάσταση βρίσκονται οι σταθμοί για τη μέτρηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και κυρίως του όζοντος (ρύπος αιχμής) για τους ερχόμενους καλοκαιρινούς μήνες και ποια είναι η υποδομή και προετοιμασία αντίστοιχα για τη χειμερινή περίοδο των σταθμών για τη μέτρηση των σωματιδίων ΑΣ₁₀ και ΑΣ_{2,5};

- Σε ποια φάση βρίσκεται ο διαγωνισμός σχετικά με την προμήθεια εξοπλισμού με στόχο την επέκταση αλλά και την αναβάθμιση του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης;
- Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η προσαρμογή του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης στις απαιτήσεις της νέας Κοινοτικής Οδηγίας;
- Ποιες οι συμβατικές υποχρεώσεις της χώρας έναντι της Ε.Ε. και πώς πρόκειται να αντιμετωπιστούν οι άμεσες αυτές υποχρεώσεις ώστε να μην επιβληθούν ενδεχόμενα πρόστιμα λόγω των καθυστερήσεων;
- Σε ποια μέτρα προτίθεται να προβεί το Υπουργείο ώστε να ενισχύσει το προσωπικό των υπηρεσιών αυτών άμεσα και κυρίως σε τεχνικό και επιστημονικό προσωπικό;
- Είναι στην άμεση προτεραιότητα του Υπουργείου η μεταφορά αρμοδιοτήτων και του ελεγκτικού μηχανισμού στην Περιφέρεια Αττικής;
- Με ποια υποδομή οι Περιφέρειες, εκτός της ενημέρωσης του κοινού, και χωρίς τεχνογνωσία, υλικοτεχνική υποδομή και συστήματα καταγραφής πηγών ρύπανσης, μπορούν να επιβάλλουν οποιαδήποτε περιοριστικά μέτρα;
- Με ποια αντίστοιχη νομική, διοικητική και οικονομική υποδομή προτίθεται η κυβέρνηση να ενισχύσει τις Περιφέρειες ώστε να ανταποκριθούν στις τεράστιες υποχρεώσεις των σχετικών αρμοδιοτήτων που τους έχουν μεταβιβαστεί;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Χαρούλα (Χαρά) Καφαντάρη